

**ZBOGOM,
SVETI OČA!**

STR. 7

**DEVET VESI
JE VKÜP
SEGNIL**

STR. 8

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 21. april 2005 * Leto XV, št. 8

ZAGOTOVILO BUDIMPEŠTE: DATUM ZA SEJO MEŠANE KOMISIJE TAKOJ PO PREDSEDNIKOVM OBISKU V SLOVENIJI

Porabje in Budimpešto je obiskala parlamentarna delegacija odbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki jo vodi mag. Janez Kramberger (Slovenska ljudska stranka). Čeprav so parlamentarci obiskali najprej Porabje, začel je zamejski obisk v Budimpešti, in sicer z informacijo mag. Janeza Krambergerja po pogovorih s političnim državnim sekretarjem v Uradu predsednika vlade Vilmosom Szabójem, predsednikom Urada za narodne in etnične manjšine Antalom Heizerjem in predsednikom Urada za zamejske Madžare Józsefom Bálintom Patakijem.

Pomembni madžarski politiki, ki se ukvarjajo z manjšinsko politiko in njenim uresničevanjem, so – tako mag. Janez Kramberger – z razumevanjem sprejeli predloge, ki jih je posredovala slovenska delegacija in zagotovili uresničevanje ta čas najaktualnejših nalog med Porabskimi Slovenci. Delegacija je dobila zagotovila, da bo Madžarska takoj po obisku predsednika države Ferencza Madla v Sloveniji od 18. do 20. aprila določila datum za 8. zasedanje mešane slovensko-madžarske komisije, ki spremlja uresničevanje leta 1992 podpisanega in leto pozneje v obeh parlamentih ratificiranega sporazuma, ki na vseh področjih zagotavlja enake pravice Porabskim Slovencem in prekmurkim Madžarom. »To velja za problematiko šolstva, tiskanih in elektronskih medijev in celo za zastopstvo Slovencev v madžarskem parlamentu,« je povedal Janez Kramberger. Dele-

Člani komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu na pogovorih na Generalnem konzulatu (z desne): Samo Bevč, predsednik komisije Janez Kramberger, sekretarka komisije Breda Mulec, Franc Žnidaršič in Drago Koren.

gacija je bila tudi pri veleposlaniku Andreju Gerenčerju, ki želi pripraviti čimprej srečanje med ministroma za šolstvo, dr. Milanom Zverom in dr. Bálintom Magyarjem.

V porabskem delu obiska so slovenski parlamentarci izvedeli za probleme Slovencev na Madžarskem. Na Generalnem konzulatu RS v Monoštru se je zbrala reprezentativna skupina narodnostnih predstavnikov, ki so delegacijo konkretno seznanili z manjšinskimi problemi. Predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnók: »Madžarska ne uresničuje leta 1992 podpisanega sporazuma s Slovenijo o zagotavljanju

nju posebnih pravic Porabskim Slovencem in prekmurkim Madžarom. Zato razmišljamo, da o kršenju sporazuma seznanimo ustrezne evropske institucije.« Pri tem jih podpira tudi Slovenska manjšinska koordinacija, ki povezuje sedem krovnih narodnostnih organizacij iz Avstrije, Hrvaške, Italije in Madžarske. Predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš: »Letos bo manjšinam na voljo deset odstotkov manj denarja kot leto prej. Za financiranje šol moramo najemati kredite.«

Urednik slovenskega Radia Monošter Francek Mukič:

»Imamo velike in pomembne naloge pri ohranjanju slovenske besede in narodnostne identitete in le osem ur programa tedensko, in še tega ne morejo slišati v najbolj slovenski vasi, na Gornjem Seniku, kjer je sedež Državne slovenske samouprave.« Za primerjavo: prekmurški Madžari imajo dnevno 13 ur in petnajst minut programa. Urednica Porabja, Marijana Sukič: »Bralci od nas pričakujejo, da bo Porabje izhajalo pogostejše. Čeprav do zdaj shajamo z denarjem iz Slovenije, bomo julija iz štirinajst dnevnika postali tednik. V zapisniku 7. seje mešane komisije je zava-

jajoče napisano, da denar za Porabje prispeva le Madžarska, v resnici pa polovico stroškov plačuje Slovenija.« Svetovalka za slovensko šolstvo, Valerija Perger: »Od porabskih narodnostnih šol je odvisno preživetje porabskih Slovencev. Zavedajo se tega in po nekaterih uspehih, denimo v pripravi novih učbenikov, se pripravljamo na postopno uvedbo dvojezičnega pouka v osnovnih šolah.« Temeljita izhodišča je že pripravila prof. Valerija Perger. Generalni konzul v Monoštru, Marko Sotlar: »Slovenija ima z Madžarsko najboljšo pravno osnovo in zelo slabo uresničevanje skupaj dogovorjenih obveznosti.«

Poslanka madžarske narodnosti Mária Pozsonc: »S Porabskimi Slovenci imamo dobre odnose, zato sem toliko bolj žalostna, ko vse to slišim in vem, da je vse res.«

Član delegacije Samo Bevč (Socialni demokrati): »Slovenija je seznanjena s položajem Slovencev v Avstriji in Italiji, zelo slabo pa je obveščena o položaju Porabskih Slovencev.«

Predsednik komisije, mag. Janez Kramberger: »Slovenija skrbi za uresničevanje manjšinskih pravic prekmurških Madžarov, zato je Madžarska DOLŽNA vsaj tako skrbeti za Porabske Slovence...«

Delegacija je imela pogovor z županom Monoštra Taborjem Viniczayem ter obiskala Solo in sedež Državne slovenske samouprave na Gornjem Seniku in Števanovce.

ERNEST RUŽIČ

Seja predsedstva Slovenske zveze

Predsedstvo Slovenske zveze je letos svoj prvi djilejš držalo 30. marcíuša. Od 19 članov je prišlo 17 pa tričlanska nadzorna komisija (ellenőrző bizottság). Za dnevne rede smo si meli zgončati 3 vekše teme.

mau dobili finančno pomauč od Slovenije, zakoj se zdaj tū lepau za(h)valimo. V lanjskoj leti se nej zgodilo z nijimi, ka bi nej bili mogaučni plačati račune, ka bi komi dukši čas doužni bili. Lani so dali prejk za nójc

Vsakšomi člani smo voposlali finančno poročilo, gazduvanje s pejnazi Porabje d.o.o.-ja, Slovenske zveze pa plan programov Slovenske zveze za letošnje leto. Na djilejši smo se najprvim spravljali s tejm, kak je gazduvo prejšnje leto Porabje d.o.o. O tejm smo dobili informacije od finančnega direktorja, prejdnojga gazduvanja Porabje d.o.o.-ja Štefana Kūplena. Člani nadzorne komisije, kak vsigdar, so si pod vstodvom predsedne Eržike Šoš pred velkim djilejšom zdaj tū podraubnoma prejk poglednili vse numere, podatke. Njivo mišljenje, mnenje je, ka je lani dobro gazduvo s pejnazi d.o.o., vse je podraubnoma vopokazeno. Probali so bola šparati, pejnaze nota vtalati in je bijo dobro voponójcan hotel. Meli so pa več pitanja, na stero njim je valas dau Štefan Kūplen. Etak nam je zvójn za eno malo irko valaun pismeni informacij ške na znanje dau, ka drugo leto dola prteče nazaj plačójvanje v pausado vzeti pejnaz za zidanje Slovenskoga dauma. Pri tejm smo od začetka

teraso restavracije, so kúpili nauvi mašin za posaudo prati, v dveji izi so dali naprajti klimo, s finančno pomočtjav Slovenije prejk Slovenske zveze so kúpili nauvi kombi. Na znanje nam je dau tau tū, kak so leko meli od prejšnjoga leta menšo ceringo s telefoni pa s plačami, zakoj pa kelko štrafa je dobila kūnja pa kak je dobila nazaj tau škodo od pravoga grejšnika. Na konci se je posaba za(h)valo kolegicama Marijani Sukič pa Brigiti Korpič za tisto pomauč, ka dobijo od njija pri pisanji Phare natečajev, s sterimi je d.o.o. daubo lejpe pejnaze.

Za drugi dnevni red smo dobili informacije od gazduvanja Slovenske zveze v lanjskom leti, stero nam je pripravlila računovodkinja Brigita Korpič. V poročili (beszámoló) je podraubnoma, pontoško vse vopokazeno, tjelko pejnaz smo sprajli z natečajiz Slovenije pa z Vogrskoga, na koj tjelko pejnaz smo gora ponójcali. Erika Glanz pa Erži Šoš ta za velko cenila tisto delo delavcov Zveze, stero so

meli z natečajiz. Rejsan so vsefale možnosti voponójcane, dostakrat za par gero forintov se trbej trójčiti, pa se nikomi ne vnauze. Z enim so se lepau za(h)valile za te trójde, ka obadvej vejo, ka tau dosta časa prosí. Erika je z dobre vaule ponidila svojo pomauč pri mladoj gledališkoj skupini. Njau smo prosili, naj vodi gledališko skupino varaške gimnazije.

Potejm smo pa nutpokazali plane naši letošnji programov. Od večji programov smo dali več informacij. Zgončali smo se, ka mo za porabske kulturne skupine namesto programa „Srečanje na konci leta“ organizirali izlet za en den. En tau skupin de leko ušo že letos, drugi tau pa drugo leto. O tejm so že informirane skupine, vej smo pa pauleg toga že dvakart meli djilejš z vodjami skupin. V apriliša ške vkūp pozovemo vodje skupin, gda z žrebanjom (sorssalssal) leko zvejmo, steri tau de ušo letos v septembri pa ka si želi pogledniti. Na velko našo veseldje smo tau tū leko taprajli, ka mamo že tri mlašeče folklorne skupine, stero majo svojga muzikanta in zdaj začne delati štrta mala folklor v Sakalauvci. Problem pa mamo pri vózraščeni gorejnjosenički folklorni skupini zavolo toga, ka nejmajo svojga fudaša. Preko novin tū prosimo vsakšoga, če stoj vej za kakšnoga fudaša skraje granice v Sloveniji (vej pa doma v Porabji šansa nejmamo), steri bi leko sprvajo mlado folklorno skupino, naj nam da na znanje, lepau prosimo. Prosili smo vse člane, naj si na naslednji djilejš vózmisljo, steriva dva pridniva Slovenca naj dobita nagrado „Za Porabje“ na Porabskom dnevi.

Klara Fodor

Programi Slovenske zveze

24. apriliš

„Otroci ustvarjajo“ - v Slovenskom daumi v Monoštri. Koncert glasbene šaule OŠ Gornji Senik, premiera lutkovne igre z naslovom „Princesa Garandesa“ lutkovne skupine OŠ Gornji Senik, prvi nastop male folklorne skupine OŠ Gornji Senik, nastop otroške folklorne OŠ Števanovci in velke folklorne skupine OŠ Gornji Senik.

29. majuš

Porabski den na športnom igrišči v Slovenskoj vesi.

12. juniuš

20. jubilej folklorne skupine na Gorejnjom Seniki.

18. in 19. juniuš

36. Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidi pri Stični, gde de gorejnjišenički MePZ Avgust Pavel že 33. spejvo.

od 15. do 17. juniuša

Tabor v vrtci v Murski Soboti za male mlaše iz porabski vrtcov, steroga organizira Vrtec Murska Sobota s pomočtjav Slovenske zveze.

od 26. juniuša do 2. juliuša

2. tabor „Za materinščino“ v Monoštri za porabske šaulare.

28. juniuš

„Pesem ne pozna meja“ v Ivanovci. Na prireditvi de spejvo MePZ Avgust Pavel z Gorejnjoga Senika.

13. avgustuš

Državno srečanje Porabski Slovencev v Zalavári.

od 8. do 18. avgustuša

4. mednarodna likovna kolonija v Monoštri v soorganizaciji Galerije Lendava.

od 21. do 27. avgustuša

Mednarodna mladinska likovna kolonija, tabor slovenski mlajšov iz Slovenije, Avstrije, Italije pa Porabja v Monoštri.

10. september

Romanje porabski vernikov, steri dosta včinijo za cerkev v svoji fari, na Hrvaško.

24. september

Izlet en tau članov porabski kulturni skupin v Tinje na avstrijsko Koroško.

15. oktober

2. Srečanje slovenski pevski zborov v Monoštri s sodelovanjem zborov iz Slovenije, Avstrije pa Madžarske.

28. oktober

Slavnostna seja, svetejšni djilejš, ob 15. obletnici Slovenske zveze pa 10. jubilej porabske gledališke družine Nindrik-indrik v Monoštri.

Oktober, november, december:

„Petkovi večeri“ z literarnimi (irodalmi), filmskimi, zdravstvenimi programi, tečajji (tanfoljamok) za slovenski gezik, novinarski tečaj s profesionalnimi novinarji iz Slovenije v Slovenskom daumi.

V decembru pa pevške skupine (MePZ Avgust Pavel, ljudski pevci Gornji Senik, ljudske pevke Števanovci, ljudske pevke Monošter) z veseljem vzamejo pozvanje na božične koncerte.

Finančno poročilo Zveze za l. 2004

Zveza Slovencev na Madžarskem in uredništvo časopisa Porabje za svoje prihodke (bevételek) piše vsako leto natečaje tak za pejsneze v Sloveniji kak na Vogrskom.

Leta 2004 je Zveza dobila od Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu iz Slovenije: za svoj delovanje 32.406.000 forintov, časopis Porabje pa 13.000.000 forintov. Ranč tak smo pisali natečaj na Sklad za kulturne dejavnosti, gde smo dobili 2.300.000 forintov za organiziranje programov, pa Ministrstvu za kulturo, gde smo za vödavanje knjig in za programe dobili 3.700.000 forintov.

Na Vogrskom smo za delovanje Zveze pri Ministrstvu za nacionalno kulturno dediščino dobili 400.000 forintov, za organiziranje programov pa 300.000 forintov. Pri Državnem zbori smo za delovanje dobili 1.000.000 forintov. Za organiziranje programov je Zveza dobila pri Javnem skladi za narodne in etnične manjšine 2.550.000 forintov, pri Nacionalnem kulturnem skladi 300.000 forintov, od Občine Monošter pa 500.000 forintov. Za vödavanje knjig smo pri Na-

cionalnem kulturnem skladi dobili 1.506.000 forintov.

Uredništvo Porabja za vödavanje novine je lani dobilo pejsneze pri Javnem skladi za narodne in etnične manjšine, 13.000.000 forintov in pri Nacionalnem kulturnem skladi 1.800.000 forintov.

Razen tej pejsneze, ka smo dobili prejk natečajov, smo še meli prišparano z leta 2003 7.460.000 forintov. 1.497.000 forintov smo vtjüpdobili na slovenskom bali, za obresti (kamatok), za vödavanje prikolice pa za odani »stari« auto. Na koj so dojšli te pejsnezdje? Pri novinaj Porabje je 10.015.000 forintov koštala tiskarna (štampanje). Za delovanje (telefon, pošta, pisarniški stroški, kurjenje, voda, elektrika) smo ponücali 2.552.000 forintov, za goradržanje službenoga autona (bencin, zavarovanje itd.) 260.000 forintov in za plače (plača delavcev, honorar za tiste, steri pišejo in honorar za »poštaše«) in prispevke (nyugdíj-és egésszégbiztosítási járulékek, munkaadói járulékek) 14.123.000 forintov.

Zveza je za plače (plača delavcev, honorar za vodje kultur-

nih skupin, za predsedstvo, za avtorje, steri so knjige pisali) in prispevke (nyugdíj-és egésszégbiztosítási járulékek, munkaadói járulékek) 19.242.000 forintov vödala, za delovanje (telefon, pošta, pisarniški stroški, kurjenje, voda, elektrika) 1.915.000 forintov, za organiziranje kulturnih in raznih prireditvev (darila, prehrana nastopajočih) 6.394.000 forintov, za pautne stroške, zavarovanje in razne stroške pri porabskih kulturnij skupinaj 4.740.000 forintov, za pomoč vrtcom (tabor in vzgojiteljice iz Slovenije) 1.574.000 forintov, za glasbeno šaulo na Gorenjom Seniki 1.182.000 forintov, za pomoč raznim društvam 3.128.000 forintov, za nakup novega avtona 2.885.000 in za goradržanje službenih autonov (bencin, zavarovanje itd.) 1.480.000 forintov, za vödavanje knjig 2.307.000 forintov, za kip (szobor) v Zalaváru 1.961.000 forintov in ostali stroški 1.421.000 forintov.

Finančno poročilo Zveze in uredništva je predsedstvo sprejelo na seji.

Brigita Korpić
računovodkinja

Javni sklad je končno razpisal natečaje

Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem je imel prvo letošnje sejo konec marca, kajti pred tem je kuratorij imel težave s sklepčnostjo.

Na dnevnem redu je imel, ob drugih, dve pomembni točki, in sicer sprejetje letošnjega proračuna ter razpis nekaterih namenskih natečajev. Javni sklad ima letos 525.607.465 forintov, od tega je namenil za podporo trinajstim manjšinam na Madžarskem 489 milijonov forintov. Za namenske natečaje ima sklad 444.327.532 forintov (210 milijonov za kulturne, verske, mladinske itd. namene; 230 milijonov za manjšinske časopise; 2.200 tisoč za manjšinske mladinske nagrade; za rezervo pri teh natečajih: 2.127 tisoč forintov).

Kuratorij je razpisal natečaj za podporo manjšinskim časopisom, na katerega so se lahko prijavili časopisi, ki so izpolnili pogoje lanske pogodbe z Javnim skladom, oziroma novi časopisi, ki so do izida natečaja izdali vsaj tri samostojne številke. Rok za vložitev natečaja je bil 15. april, kuratorij bo odločil o podporah do konca aprila. Odločil se je tudi o začasnem financiranju časopisov za prve štiri mesece letošnjega leta. Časopisi bodo dobivali za to obdobje dvanajstine na podlagi lanske podpore.

Razpisali so tudi dva namenski natečaja, in sicer za

Otroške in mladinske tabore za spoznavanja lastnega naroda (tabori v maternem jeziku) ter za Kulturne in verske programe v maternem jeziku. Rok za vložitev namenskih natečajev je 29. april 2005. Vsa navodila za natečaje najdete na spletni strani <http://web.axelero.hu/mnekk>. Informacije dobite tudi na sedežih slovenskih organizacij: Državna slovenska samouprava, Gornji Senik, Tel.: 94-534-024, Državna slovenska samouprava, Budimpešta, Tel.: 06-1-3422-721, Zveza Slovencev na Madžarskem, Monošter Tel.: 94-380-208

Ferenc Kranjec
član kuratorija

Podatki iz bilance stanja Porabje d.o.o. za leto 2004

Predsedstvo Zveze Slovencev na Madžarskem je na prvi seji razpravljalo o gospodarjenju Porabja d.o.o. ter z manjšimi dopolnili, ki jih mora vodstvo pripraviti do naslednje seje, sprejelo finančno poročilo d.o.o. Na predlog kontrolne komisije objavljamo glavne postavke bilance d.o.o.:

v 1000 Ft

Opis postavk	znesek preteklega leta	znesek tekočega leta
SREDSTVA		
A. Osnovna sredstva	226.430	222.256
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	565	342
II. Opredmetena osnovna sredstva	225.865	221.914
III. Dolgoročne finančne naložbe		
B. Obratna sredstva	4.084	6.640
I. Zaloge	1.742	1.903
II. Poslovne terjatve	1.411	2.999
III. Kratkoročne finančne naložbe		
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	931	1.723
C. Aktivne časovne razmejitve	166	179
Skupaj sredstva	230.680	229.060
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
A. Kapital	150.797	164.740
I. Vpoklicani kapital	154.320	167.320
II. Kapitalske rezerve		
III. Rezerve iz dobička	15.537	15.342
IV. Preneseni čisti dobički ali čista izguba	-19.787	-18.865
VI. Čisti dobiček ali čista izguba poslovnega leta	727	943
C. Finančne in poslovne obveznosti	78.960	63.577
I. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	61.206	47.820
II. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	17.754	15.742
D. Pasivne časovne razmejitve	923	758
Skupaj obveznosti do virov sredstev	230.680	229.060

Prihodki od prodaje: 79.483

Čisti dobiček ali izguba: 943

Štefan Küplen
finančni direktor

Srečanje cerkveni zborov v Porabji

Slovenska zveza pa Državna slovenska samouprava sta 3. aprila vkup organizirale *Srečanje slovenski cerkveni zborov* v katoliški cerkvi na Gorenjem Seniku.

Gorenjeseniški cerkveni pevski zbor

Pri pripravi koncerta nam je s svojimi tanači dosta pomagal Ciril Kozar iz Martinja, kak glavni organizator tega tradicionalnega vüzemsko koncerta v domanjom kraji. Vsevkup smo pozvali osemnajset cerkveni zborov, s toga se je zglasilo trinajset. Cerkevni zbori so prišli z župnij Dolenci, Markovci, Gornji Petrovci, Grad, Pečarovci, Sv. Jurij, Martinje-Boreča, Rogaševci, Pertoča, Martjanci, domanji senički cerkveni pevci pa

mila, razveselila. Veseli smo bili zatau tū, ka so gorenjeseniški verniki tū lepau vkūper prišli na te zadvečerek. Dapa ena velka-velka žalost nas je zatok dosegla na tē den. Prejšnji večer so mirli Sv. Oče, papež Janez Pavel II. Zatau smo te vüzemski koncert posaba ške njim posvetili pa s tejm tū hvalo dali za vse trōjde, ka so včiniili za lūstvo na svejti. Pevce je pozdravo domanji župnik Ferenc Merkli, priznanje

Otroško-mladinski pevski zbor iz Pečarovec

MePZ Avgust Pavel z Gorejnoga Senika. Na vüzemskom koncerti se je senička cerkev lepau napunila s slo-

zborom za sodelovanje je prejk davo predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš. Zahvalne

besede je povedo referent cerkvene glasbe dekanije Murska Sobota *Jože Slaviček*, ki smo ga zaprosili za kratek intervju tū.

• *Kak referent cerkvene glasbe soboške dekanije ka mate vi do toga tradicionalnoga srečanja?*

„Ja, tau srečanje je tradicionalno, že se ne bi točno nazaj spomno, kelko lejt. Tau je nastanilo prav v Martinji, dečki Kozarovi so gnauk prišli k meni, če bi kakšno srečanje napravili v fari in te smo ga napravili. Najprlejšta bile dvej fare, te je bilau tri, potistim smo pozvali tū MePZ Avgust Pavel, ka je nastau po dolenskoj cerkvi. Od tistoga mau se je tau povečalo, župnije so vcuj šle, so pa vsako leto nastaupali z nami tū Gornjeseničani. Zatau smo se pa zdaj odlaučili, ka bi mi prišli se na Madžarsko, ka bi tū bili v gornjeseniški cerkvi. Me fejs veseli, ka je telko zborov bilau. Sem niti nej čako, ka baude telko zborov, ka pri nas v naši župnijaj, ne vejim, če je trinajst že bilau.“

• *Vi dosta zborov mate, posaba je hvalo vredno, ka mate mlašeče-mladinske zборе tū.*

„Rejsan so eni zbori bole mali, eni bole velki. Tū so župnije, ka majo že malo vernikov, povejmo v Dolenci, Budinci. V Čepinci šte nej na telko. Lidge izumirajo, mladi so se selili bole ta prauti Sobote, še dale naprej za Maribor, Ljubljano, ka je nej bilau krūja. Ne vejim, kak dugo lejt smo nej smeli tū prejk iti. Tau se zdaj še najbola pozna, če gli mo zdaj pomalek vseposedik leko prejk šli. Te župnije, ka so vekše, one majo po več. Probamo tau tak napraviti, ka deco vcuj djemlema, ka od mladi do stari vsi naj popejvajo, ka vse naj bo za božo čast (diko) pa našo veselejde.“

• *Ka čutite vi do toga koncerta?*

„Naša dekanija je velka, ne

Lepau bi bilau!

3. aprila 2005 - kak tau naše novine pišejo - smo na Gorenjem Seniku lejpi koncert meli. Te vüzemski koncert je tradicionalni. Nejsmo ga mi vōnajsli, liki naši sausedje na Goričkom v Sloveniji. Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gorejnoga Senika je že dostakrat spejvo na tej koncertaj. Zdjaj smo si pa tak zgūčali, ka mo te koncert na Gorenjem Seniku držali.

Depa ge neškem od koncerta pisati, samo od nisterni misli, stere so mi med koncertom napamet prišlo. Dostavde mi je napamet prišlo, gda smo etak čakali na svoj red, gda smo poslušali druge pevske zборе.

Najoprvin mi je tau napamet prišlo, ka dosta-dosta lejt nazaj, kak mala deklčina, sam večkrat na Gorejni Senik prišla k meši. (Ge sam na Verici rodjena, ovak smo v Števanovce ojdli k meši.) Nigdar ne pozabim, ka so Kūhar plebanoš tistoga ipa mešūvali pa so red meli v svojoj cekvi. Te je tri ali štirikrat telko dece bilau kak gnes. Deca je mogla naprej stati. Telko nas je bilau, ka smo žmetno mesto meli, stali smo kak spice v kaštūli. Lani pred božičom sam pa na Seniku bila pri meši. Pa kak sam malo ta pa nazaj po lūdaj gledala, sam nika lejpo ga vidla. Deca ranč tak naprej - zdaj že leko sedijo - kak gnauksvejta. Nega ji telko, depa dobro je bilau gledati nji. Na jednoj strani dekle, na drugoj strani pojbičke.

Na vüzemski koncert so z Goričkoga - če se dobro spominjam - trge mlašeči zbori prišli spejvat v našo cerkev. Nistarni so sploj spoznani bili, oni že dugo lejt odijo na te koncerte. Nistarni so samo spejvali, depa bili so zbori, steri so meli glasbeno spremljavo, so vcuj igrali. Sami mlajši.

V tistoj minuti so mi pred očami bili gorenjeseniški mlajši, kak so lepau sejdlj v cirkvi. Gorenji Senik je ves, gde lūdje radi spejvajo pa znajo spejvati. Tau je decu tū erbala. Pa te mi je napamet prišlo, ka zdaj v njinoj šauli glasbo tū včijo.

Nej tak dugo sva si z mojim mladim padašom nika od toga gučala pa je on tū tak mislo kak ge. Tau je mislo, ka bi iz te dece pri nas tū leko napravljil eden cerkveni zborček. Pri meši bi leko sodelovali, edno-edno pesem oni spejvali, zaigrali. Pa te, gda do že odrasli, se pridružijo cerkvenomi zbori.

Neškem nikomi nej tanače talati, ka je prej tau najležejše. Depa tak mislim, vredno bi bilau v takši vesi, kak je Gornji Senik, za cerkveno spejvanje malo naprej staučiti. Za tau majo v vesi strokovnjake, ki bi se - če se škejo - za tau leko potrudili.

Ešče gnauk pa pravim, ka s tejm nikoga neškem zbantūvati, depa vredno bi bilau premisliti.

Irena Barber

vejim, če prav povejm, je dvanajst ali trinajst župnij. Je tau srečanje tū faj n zatau, ka mi tau nejmamo zatau, ka bi nas ocenjevali, naj nagrade dobimo. Tau nam naj bau v veselejde. Gde smo, taum verniki tū pridejo tau poslušat in tau je najlepše, ka maš. Rad bi zahvalo, tūdi kak sem v cerkvi pravo, tistim, steri so tau pripravili, ka smo leko bili na Gorejn-

jom Seniku. Hvala lejpa vsejm.“

Kak organizatora - Državna slovenska samouprava pa Slovenska zveza - toga lejpo ga srečanja, se lepau za (h)valimo vsejm pevkam, pevcom, zborovodjam, župnikom. Ejksra tistim, steri ste prišli poslušat koncert Baug plati!

Klara Fodor sekretarka

Za oči razstava, za srce pa gledališka igra

Kulturno in izobraževalno društvo Janez Urbas iz Selnice ob Dravi je na svoj lanski program ob vstopi v Evropsko unijo po-

Alfa teatra pa mlado slikarko Nado Hölzl. Izletnikom smo pokazali (skupno) vse, ka se v Porabji da vi-

njim Slovenski kulturni in informativni center. Oni so se pa nam zahvalili z lepo razstavo iz ročnih del. Stejne našoga razstavnega prostora pa so okinčane s kepji slikarke Nade Hölzl, stera trno rada mala lepe rauže, pūšle pa domanje kraje. Članice Alfa teatra (mlade gimnazijke) so notpokazale igrō Lenča Flēnča od Milana Dekleve, stera se je trno povidla gledalcom, med njimi Slovencom iz Italije, steri so ravno te bili na tridnevni ekskurziji v Porabji.

Večer se je končō v restavraciji Lipa, gde se je na konci več rejsan nej vedlo, sto je iz Slovenije, sto iz Italije in sto iz Porabja. Sploh pa po tistom, gda sta se oglasili frejtonerci.

Otvoritev razstave v Slovenskem domu

zvalo varaške ljudke pevke. Predsednik društva Janez Urbas (vnuk osebe, po kateri je društvo poimenovano) je človek, steri je vsigdar emo željo, ka bi se njino društvo povežalo s Slovenci, steri živemo v Italiji, v Avstriji ali na Vgrskom. Lidge v Sloveniji dosta vejo o Slovincij v Avstriji pa Italiji, trno malo pa o Porabski Slovincij. Če rejsan je njina občina nej tak daleč od nas, so buma oni tō nej znali, ka v krajini ob Rabi živimo Slovenci. Zato ešče poseba zahvalimo gospodi Urbasi, steri je 9. aprila pripelo en avtobus lidi, med njimi člene ročnodelskega društva Marjetice, članice

Mladinsko gledališče Alfa teater

deti. Poglednili smo si varaško cerkev, muzej, šli smo na Gorenji Senik, pokazali smo

Gda smo slobaud jemali, smo si obečali, ka mo se večkrat srečovali. M.S.

Mlado porabsko gledališče oprvin v Sloveniji

Bilou je nin pred ednim letom, gda smo se začali dobivati, bilou pa je eške malo bole nazaj, ka je rejč spadnila, kak bi z mladimi bilou vredi začati delati gledališče. Tak je najprva bila ideja, po tistom pogučavanje med Eriko Glanz, Klaro Fodor in meuv. Kak pa je že bilou povedano, smo se po tistom tam nin pred ednim letom dobili z osmimi mlajši z gimnazije Monošter. Profesorica Erika njim je že pred rejm prinesla tekst, po tistom pa sam se k njim znoso eške ge sam. Probe smo meli tak v gimnaziji kak v Lipi. Najprva smo se včili tekstom v glavej pa v lampaj odti po odri, tadale smo vkūper »kelili« falajčke v predstavo (elōadās) in tak je pomalek gratala cejla predstava, stera se zove *Gledališče v gledališču*. V njoj se guči po knjižno slovenski pa po domanje tō.

Erika, Agota, Patricija, Anamarija, Gabor, Laci, Blaž pa Kristof so se oprvin nut pokazali svojim starišom, žlati, pajdašom pa pozvanim v Monoštri. Vsi so gučali gna-

ko; delo je nej bilou zamanško, dobro predstavo so napravili. Dapa tou se njim je leko tak povidlo zatoga volo, ka so tou naši mlajši pa ka se poznamo. Rejsan, tak si leko človek brodi. Za sebé leko povejm, ka sam cejli čas vedo, ka do dobro napravili vse tisto, ka smo se zgučali. Dapa vseeno, trbelo de se nindri indri tō vōpoka-zati.

Tak se nam je ponūdila prilika, ka se Mlado porabsko gledališče oprvin odpelalo prejk granice do Rakičana pa v Soboto. Zgučali smo se, ka na dve mestaj gore stopupijo pred mlajši, ka so telko stari kak uni sami. Ranč v Rakičani ji je prišo poglednit eden mladi možakar, ime njemi je Janez Vencelj. Un je tretje leto selektor. Tou znamenjuje, ka odi kouli po mali festivalaj, gde se notrapokažejo mlada gledališča. Po tistom je vōprbere pa povej, stera dejo tadale na malo vekše festivale. Pa vam zdaj leko že vōovadi-mo, ka so se njemi mlajši iz Mladoga porabskega gledališča tak povidli, ka ji je odebrau za festival v Ravnaj na Koroškom, gde se notpokazejo gledališča iz polonje Slovenije. Po tej veseli informaciji so se eške vōpokazali pred mlajšimi v Srejdnoj tehničnoj šouli in po tistom smo leko šli na trno prislūženo pico v krčmou Pri grajskih kunjaj v Rakičan. Dapa ništerni mlajši so nej mogli cejlo zesti, vej smo pa v obej šoulaj dobili gesti. Tak leko za tadale mamō vūpanje, ka do je zvali eške na dosta mesta pa ka nedo nigdar lačni pa žedni, ranč kak so na toj svojoj prvoj pouti tō nej bili.

Miki Roš

Sestanek porabski občin

Prvi skupni sestanek so meli porabski župani in člani samouprav 31. marcija v Hotelu Apat. »Zato smo si tak mislili, ka te sestanek vkūpozovemo,« je pravo **Martin Ropoš**, predsednik Državne slovenske samouprave in gorenjeseniški župan, »ka iste probleme in težave mamō vse porabske vasi. Zdaj, gda smo že v Uniji, si več ne moremo samo v vesi brodit, liki moramo brodit v mikreregiji. Mamō edno mikreregijsko združenje petnajset vasi in Monoštra, samo naše slovenske vasi majo dosti taši specialni problemov, ka si med seuv moramo pogučati. Moramo meti idejo, ka škemō bodoče, zato smo tau srečanje meli, da bi se tau pogučali. Najbola je pa pomembno, da bi se zgučali za šaule. Priključimo

se v večnamenskomu regijskomu združenju ali nej. Dobro je tau nam ali nej? Na tau sestanki je vsakši tapravo svojo mnenje

od tauga. Potrebni so tej sestanki, zato ka več prekomajni natečajov je vōspiseni pa mi kak obmejne občine te nateča-

je vō moramo ponūcati, najbavške bi pa bilau, če bi se združili pa bi je tak notradali. Etak bi več možnosti meli pri vekši projektaj. Guč je bijo ešče od cestni povezav. Če se šengenske meje odprejo, te vsaka ves ma priliko, katiste ceste, ka so gnauksveja prejk meje pelale, znauva leko nuca. Za volo toga sta že dva sestanka bila. Eden na Hodoši, drugi pa na Madžarskem, v Magyarszombatfa.

Pokazalo se je, ka je tašo srečanje dobro pa potrebno. Po dugi lejtaj, hvala baugi, smo prišli do tega, ka smo se srečali pa smo se vsi strinjali, da de se tau še nadaljevalo. Na drugom sestanki de glavna točka dnevnoga reda Narodni park. Na tisto srečanje povabimo direktora Narodnega parka tō. K.H.

Pobudo za prvo srečanje porabski občin je dau gorenjeseniški župan Martin Ropoš.

www.
porabje.com

OD SLOVENIJE...

Predsednik Drnovšek na Poljskem

Predsednik republike Janez Drnovšek se je mudil na dvodnevnem uradnem obisku na Poljskem, v okviru katerega se je srečal s poljskim predsednikom Aleksandrom Kwasniewskim, predsednikom poljskega parlamenta Włodzimierzom Cimoszewiczem in predsednikom poljskega senata Longinujem Pastusiakujem. Slovenskega predsednika je spremljala doslej največja gospodarska delegacija, v kateri so bili predstavniki številnih slovenskih podjetij. Ti so se v Varšavi udeležili poljsko-slovenske poslovne konference.

Anželj ni več prvi policist

Potem ko je generalni direktor slovenske policije Darko Anželj v začetku leta obtožil notranjega ministra Dragutina Mateja, da se vmešava v njegovo delo in pristojnosti, je bilo težko verjeti, da bo Anželj dolgo ostal na čelu policije. Kljub temu je Matej s predlogom zamenjave počakal do zadnje seje vlade, ki je Anželja na temelju nedavno sprejete novele zakona o javnih uslužbenih razrešila brez krivdnih razlogov in na njegovo mesto kot vršilca dolžnosti imenovala Bojana Potočnika.

Predlog zakona o RTV naletel na burne odzive

Na ministrstvu za kulturo so brez sodelovanja predstavnikov novinarskih organizacij in strokovne javnosti pripravili zakon o RTV Sloveniji, katerega predlog je bil na internetu objavljen 1. aprila. Vlada je nameravala zakon čimprej objaviti, parlament pa naj bi ga sprejemal po nujnem postopku. Predlog je sprožil proteste društva in sindikata novinarjev, novinarjev in vodstva RTVS ter strokovne javnosti, med drugim profesorjev na katedri za novinarstvo ljubljanske FDV. Minister Simoniti je zaradi protestov omenjeno točko začasno umaknil z dnevnega reda seje vlade.

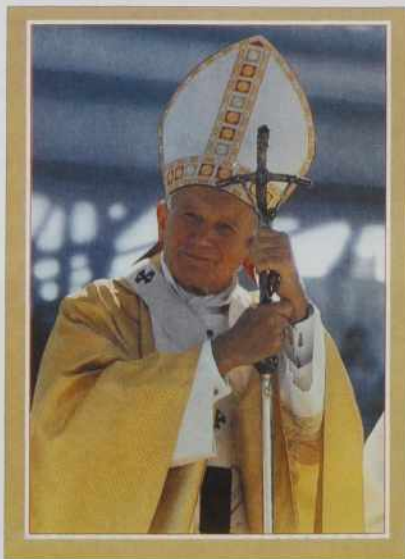
In memoriam Janez Pavel II.

Naj se ga nasledüvajuči

»Z veliko boleznostjo moramo na znanje vzeti, ka je naš telovni žitek preminouči: vse, ka smo planejali vu vüpanji, ka naše tejo zdravo, močno ostane, so samo prehodni plani, šteri ednook vesnejo,« je erkal Sveti Oča edno malo po atentati prouti njemi na Trgi sv. Petra. Vzdaj je prišo čas, gda se spunijo boleča premišlanja Janeza Pavla II. o preminoučnosti žitka, ar je njegovo čvrsto tejo nemočno gratalo, njegov zemelski žitek se je združo z univerzumom, njegov spoumenek je zdaj že postano tao vekivečnosti. V ruševinaj ležijo njegovi lejpi namejni, lübezni vi nasmejšek na njegovom lici se je na vekoma neizbrisno vklesao vu naša srca. Bui je višijni glavar svetovne katoličanske cerkve, ali tüdi v vřednostnom redi predstavitelov drugih verevadžüvanj je bui na prvom mesti, najbolje preštümani človek na našoj Zemli. Ar je bui človek vu najbolje plemenitom pomejni rejči, osebnost velkoga formata, šteri je že s svojo navzoučnostjo obsejvao pokoj, optimizem, lübeznost, dobrotivnost. Nasmej na njegovom markantnom lici pa je obüdjavao vüpanje. Bui je najveška cerkvena, verska in etična avtoriteta cejloga svejta, vadžüjejo o njem najveški politiki.

On je nej samo proso odpüščanja naših grejov v svojij molitvaj od Gospodnoga Boga, nego kak istinski krščenik je tüdi on sam bui zmožen odpüstiti tistim, šteri so grešili prouti njemi, odpüsto je celou Ali Agci, šteri njemi je skoron žitek vövgasno. Desnico svojo je ponüdo nemškoj cerkvi, nemškomi lüdstvi, če gli je polacki narod pretrpo za časa nacistične agresije najveške hüdobije, ar so v etoj grozovitoj bojni vmourili šest milijonov Polakov. Odpü-

sto je greje »vu imeni lübezni, štera se pomiri, ali grozout ne pozabi«. Obisko je rimsko žinagogo, dau je rokou rimskomi rabiji, naj se dokonča stoulejtno nep-

rijateljstvo med katoličansko ino židovsko cerkvijo. On je bui prvi papež, šteri je prejkstoupo prag mošeje (mecset), vsem vernikom, k šteroj koli veroizpovedi bi pripadali, je ponüdo svojo prijateljsko desnico. Lübo je človeka, lübo je žitek. Na vsej petij kontinentaj, kama koli je odpotüvao, je obiskao najbolje srmašne, najbolje zapüščene, najbolje betežne lidi, naj je potroüsta, naj njim v srcaj vužge nouvo vüpanje, naj s svojij nasmejom, šteri je izžarevo humanost, podari nouvo življenjsko mouč. Pri mladini je na svetskom popularnostnom lajštromi na vsej petij kontinentaj zavzejo prvo mesto. Kama koli je potüvo, je bilou za njega najvežnejše, naj se sreča z mladino. Zdaj, gda se je bojüvo s smrtjo, je ogromna vnoužica mladine s cejloga svejta prišla v Rim ino na Placi sv. Petra, v bližini okna njegovoga stana molila za njega,

ar je tüdi njegovo srce vse do konca mlado ostalo. Blüzi v stoupetdeseti državaj je bui na pastoralnom obiski, skoron več časa se je nahajo zvün Vatikana kak

vogrsko državo. Prvič je pripotüvao k nam 1991. leta, gda je bui na obiski tüdi v Somboteli, gde ga je čakalo več stougezero lüdi, med njimi tüdi romarje iz Slovenije ino Hrvaske. On je bui prvi papež, šteri je stoupo na vogrsko zemlou, če gli mamó že več kak gezerolejtno krščenjsko tradicijo. 1996. leta je ponovno prišo na obisk na Vogrsko, tou potut v Pannonhalmo, gde je benediktska opatija svetila gezerolejtni jubileum njegoga obstoja. Dvakrat je bui v Sloveniji, prvič 1993., drugič 1996. leta. Vatikan je bila prva država, štera je priznala samostojno državnost Slovenije. Ob njegovom drugom obiski v Maribori je na njegovo čest spejvo združeni pevski zbor, šteri je šteu 2500 kotrig. Med njimi je bui tüdi porabski slovenski zbor Avgust Pavel.

Njegove pastoralne poti so se odvijale po dobro pripravljeni koreografiji. Eroplan papeža je pristano večinom na letališči glavnoga mesta države, vu štero je pripotüvao. Za par minut se je Janez Pavel II. vu bejlom talari pokazao vu dveraj eroplana, pa se je z nasmejškom na lici odpravo doj po stubaj. Po tistom je blagoslovo zemlou, poklekno dol ino jo küšno. Na teh roumarskih potüvanjih so papeža sprejeli tüdi kak glavar vatikanske države, s protokolom, šteri vöobhodi vsakšemi državnimi vladari. Vatikanska država je tak imenüvana varaška država, štera se taljanski imenuje Cittä del Vaticano, latinski pa Status Civitatis Vaticane, šef šteroga je vsigdar višijnj glavar katoličanske cerkve, šteri je obednom tüdi škof mesta Rima. Tou je najmenša država na svejti, prestor štere znaša 0,44 km². K Vatikani sliši prestor okouli Bazilike sv. Petra, nikelko

spominajo

cerkev ino palača v Rimu, na daleč lejtna rezidenca papeža, Castel Gandolfo.

Štirikrat so pripravili atentat na papeža: ob prvem februaru 1981. leta v Manili, glavnem mestu Filipinskih otokov, potom toga v tom istom letu v Rimu, na Placi sv. Petra, 1982. leta v mestu Fatima na Portugalskem, 1986. leta pa v Indiji. Med temi je krougla, vostreljena na Placi sv. Petra, skoron vovgasnola žitek Svetoga Oč. 13. maja 1981 je kak vsakšo srejo držo svojo redno audienco na imenüvanom placi, gda je pretrpo žitkanevarno oranjenje. Oza dje ino vsi vzroki etoga atentata so eše do denešnjega dneva nej popolnoma razčišeni.

Sveti Oča je živo po zvönredno strogom dnevnem redi, vu šterom nej bilou časa za počinek. Navekše je vsakši

den že ob pou šesti vöri gori stano. Kratkoi telovadbi je nasledüvala meditacija. Ob sedmij vöri je vu svojoj privatnoj kapeli opravilao sveto mašo, na šteroj so navzoče bile tüdi kotrige njegove tesne okoulice. Ništerne z nji je pouzvalo tüdi na skupni zajtrk, šteri je biu ob ousmoj vöri, po večerji je pa v svojoj pisarni do kesne noüci biu zaposleni. Na noučni počinek se je odpravo okouli edenajste vöre vnoči.

z goustami, potom toga je pou vöre počivao. Zadvčera je v svojoj pisarni študejrao jezike pa šteu aktualne referate. Edno vöro pred večerjo je biu sprejem za razne kongregacije, za prefekte različnij uradov. Večerjao je po navadi v ousmoj vöri, po večerji je pa v svojoj pisarni do kesne noüci biu zaposleni. Na noučni počinek se je odpravo okouli edenajste vöre vnoči.

Njegovo zdravje se je po atentatu 1981. leta trnok poslabšalo. K tomu je prišo eše zlom stegenice (combsontörös) ino Parkinsonova bolezen.

»Veliki bejli vandrara«, kak ga je imenüvao Jože Zadravec v svojem spisi v »Stopinjak«, se je vezdaj odpravo na edno dugo pout, na zadnjo pout vsakšoga zemelskoga vandrara, na tisto

brezkončno pout, s štere nega več povrnejnja. Njegovo vüpanje je zagvüšno napajala nevkleknjena vera v Kristuša ino molitev tistih milijonov, šteri so se v tej žmetnij dnevaj, tednaj, mejsecaj, vidouči poslabšanje njegovoga zdravja, dönok trouštali, ka se eše vse mogouče na dobro obrne. Ali Boug je nači odloučo, mi se pa moramo pomiriti s tistim, ka se ne more premeniti. Žalüje ga cejli svetj, žalüje ga pet kontinentov, žalüjejo ga stari lidge, betežniki, žalüje ga mladina, žalüjejo katoličanski krščeniki, evangeličanski krščeniki, židovje ino pripadniki drugih veroizpovedi, med njimi tüdi islama. Žalüjejo njega narodi, šteri se boujuejo za svoje človeške pravice, žalüjejo ga vsi mer lübeči narodi sveta. Naj počiva v meri.

S. Guoth

... DO MADŽARSKE

Ferenc Mádl v Sloveniji

Predsednik R Madžarske je bil od 18. do 20. aprila na uradnem obisku v Sloveniji, kjer se je pogovarjal s predsednikom dr. Janezom Drnovškom in premierjem Janezom Janšo. Janez Drnovšek je predsednika Mádlja odlikoval z Redom za izredne zasluge za zasluge pri vsestranskem razvijanju in utrjevanju prijateljskih odnosov med R Slovenijo in R Madžarsko.

Seja Slomak-a

Slovenska manjšinska koordinacija - Slomak se je sestala na svoji sedmi redni seji 15. aprila na sedežu Slovenskih organizacij v Celovcu. Med drugim je obravnavala osnutek zakonskega besedila o odnosih Republike Slovenije s Slovenci, ki živijo zunaj njenih meja.

FIDESZ predlaga referendum

Stranka FIDESZ je prišla na dan z zelo zanimivim predlogom. Po mnenju njenega vodstva bi morali tüdi državljani izraziti na nek način, kateri so tisti kandidati za predsednika države, ki so jim simpatični. Zato predlagajo t. i. referendum o simpatiji. Glasovanje bi potekalo na različne načine, preko interneta, oz. z zbiranjem podpisov. Volivci na Madžarskem ne morejo neposredno vplivati na to, kdo naj bi opravil to državniško funkcijo, kajti predsednika države volijo stranke madžarskega parlamenta.

Umrj je Gyula Pusztai

8. aprila je umrl Gyula Pusztai, poslanec madžarskega parlamenta in dolgoletni predsednik županijske skupščine Železne županije. Omenjeno funkcijo je opravil od 1990 do 1998. V obdobju osamovanja Slovenije je izkazal posebno naklonjenost mladi slovenski državi, posredoval je pri madžarski vladi, da bi čimprej priznala Slovenijo kot samostojno državo. Prejel je več državnih odlikovanj, med njimi tüdi visoko priznanje R Slovenije. Od Gyula Pusztajja so se poslovili 16. aprila.

Zbogom, Sveti Oča!

V zadnji dnevaj sv. očeta Janeza Pavla II. se je množica ljudi zbrala na Trgi sv. Petra (večina mladi) in je molila za papeža. Videti je bilo na televiziji na cvetno nedelo, kak so s palmovo vejico pretili, žao nej so se mogli zglasti. Ravno tak je bilo na veliko sredo in na vüzem tö. Videti je bilo, da so po vsej sili šteli nika povedati, žao nej so mogli. Nej ji je bilau sram se pokazati pred množico, štera njim je ploskala. Mislim, da njim je velka travma bila, da so nej mogli gučati. Sveti Oča, ki so neštetokrat potrdili nas v veri, vüpanji, lübezni, so duga lejta meli hüdo bolezen. Njino trpljenje naj bi bilo nam za zgled. Gda so na trgi zaglednili množico mladi, so spisali: »Isko sam vas! Zdjai ste prišli vi meni. Hvala vam!«

V soboto vnoči sam nej spala. Odprla sam televizijo. Na prvom programu slovenske televizije so povedali, ka so

sv. Oča Janez Pavel II. večer v 21.37 vöri umrli. Svečo sam vüzgala in zmolila Svetlostne skrivnosti rožni ve-

bila štirikrat, v Avstriji, Somboteli in dvakrat v Maribori. 1996. leta sam jih sploj blüzi (dva metra) vidla, kak

ženega razglasili škofa Antona Martina Slomška. Bilo je enkratno jih znauva videti, gda so se pred združenimi zbori za hip stajili in nam svoj sveti blagoslov podelili. Kak lejpo so povedali, gda so prvič prišli na mariborsko letališče: »Papež ma vas rad.« Znali so skoro vsakoga naroda rejč, prvi papež so bili, šteri so šli v judosko žinagogo in prosili za odpuščanje. Naučili so nas, naj bi odpustili vsakomu, ki nam je zagrešo, šli so v vauzo in odpustili razbojniki, šteri je na nji strejlo.

Bogi smo hvaležni, ka so naš papež bili skoro 27 let, ki so se borili za mir sveta, proti nasilji, vojnam. Vüpan, da se v nebesi ne spozabijo z nas.

Bili so veliki častiteu blajžene device Marije, neštetokrat so povedali: »Vest tvoji!«

Vera Gašpar

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnók in papež Janez Pavel II. v mariborski stolnici

nec, šterega so sv. Oča pred leti vödali, naj bi se po svetji širila ta nauva skrivnost rožnega venca.

Na papežovom obisku sam

so se pelali s papamobilom. 19. septembra 1999. leta smo leko spejvali z našim seničkim zborom pri slavnostni maši, gda so za blaj-

Devet vesi je vküp segnalo

Dobro vejmo, ka če kaj veks-
šega škemo naprajti, največ-
krat smo tam sami malo.
Tau je etak v ednoj držini,
depa etak je po vasnicaj tū.
Če škejo kaj velkega napraj-
ti, napredovati, te je edna
mala ves za tau malo. Ranč
zatok pa škem malo od toga

pisati, ka se na
gnes na Do-
lenjom Seniki
godī. Ta mala
ves kumaj več
kak 400 prebi-
valcov ma pa je
itak velko delo
začnila. V vesi
od lajskoga le-
ta mau kanali-
zacijo (szenny-
viz csatornat)
delajo. K našoj
maloj vesi sa-
mo eške telko
leko povejmo,
ka je ves v zgo-
dovini dosta
trpela, bila je v
tauj pokrajini
najbola bogata
ves, depa večkrat najbolje
nanikoj djana tū. V zadnji
30-40 lejtaj je pa tak
pomaleg k sebi prišla,
kakoli ka eške dosta dela
mamo.

Ka vse se je zgodilo v tej lej-
taj? Dobila je elektriko, šte-
ro je gnešnja samouprava
toga ipa modernizirala; ma
vodovod; več nauvi zidin je
zozidala; malo se je za toga
volo polepšala ves; ma ka-
belsko televizijo, za mobil-
ne telefone tōren, telefon
skurok pri vsakšoj hiši; za
lūdi so vōnaprajli E-točko,
gde vsakši leko internet
nūca.

Pa tau je samo veksō, dosta
po drauvnoma se je zgodilo,
naprajlo tak pred spremem-
bo sistema kak po spremem-
bi. Toga ipa delajo kanaliza-
cijo, za toga volo sam malo
spitavala županjo **Eliza-
beto Bartók**.

• *Kelko vesi je vküp stani-
lo, da bi kanalizacijo dela-
li? Pa kakši proračun ma
ta projekt vseküp v tej ves-
nicaj?*

»Devet vesi je vküp stanilo,
proračun za vse vesi je pa 1
milijarda 707 milijonov fo-
rintov. Tau je tū potrejbno

Županja Elizabeta Bartók

vedeti, ka k tomi proračuni
PHARE vcuj da 27,4 %, od
rosaga sta Dolenji Senik pa
Sakalovci dobila pa na te cilj
268 milijonov 347 gezero
forintov.»

• *Tak sam čūla, ka te pro-
račun ne dojde k tomi, ka
bi cejlo delo vōplačali. Isti-
na je tau?*

»Tak je. Že zdaj se vidi, ka tej
pejnazge ne dojdejo, zatok
je devet vesnic prisildjeno
bilo 120 milijonov forintov
na posaudbo vzeti v ednoj
banki. Te dug cajt mamo 20
lejt doj plačati.»

• *Tak vidimo tuj v vesi, ka
delo sploj pomaleg dē, sploj
dosta je, ka znauvič pa
znauvič delajo. Gda oni
tau morajo prejk dati, ka je
termin? Pa ka misliš, zakoj
tau tak žmetno dē?*

»Več vzrokov je. Tau inves-
ticijo je firma SADE dobila.
Tau je poznana firma, samo
ka so oni sploj dosta dela

vküp pobrali, pa te so delo
tadale dali kakšim bole
malim firmam, stere so tū
delale pa delajo. Neškem
tau povedati, ka so se oni
nej razmeli ali se ne razmejo
na tau delo. Depa bilau je
takšo tū, zatok smo pa že
edno takšo firmo mogli doj
meniti. Drugo pa je tau, ka
steri je za kanalizacijo plan
delo, je dosta hibe napravo.
Etak je pa zaman dober stro-
kovnjak, ki tau zida, dela, če
so plani večkrat nej za nūc.
V našoj vesi je tau tū velka
problema, ka je po cejlaj
vesi – samo po brgaj nej –
napona viska podtalnica
(talajviz). Pa žmetno je bi-
lau tejm delavcom zatok tū
delati, ka naši lūdje so svojo
odpadno vodau (szennyviz)
nut piščavali v šance, gde so
te delavci mogli delati. Pa
te oni so tau nej prisildjeni.
Zaman smo prosili lūdi, naj
tau delo tak njajo, naj tavō
zvoziyo tau vodau pa srau-
njeke.

Ka v kakšem termini morajo
oni kreda biti? Do
31.10.2005. Če tačas ne zgo-
tovijo, do mogli plačuvati.»

• *Ne vem, od kec majo lū-
dje takšo informacijo, de-
pa tak gučijo, ka prej ka so
te firme do tejga mau na-
prajle, gde so cevī pod zem-
lau sklale, prej je 70 pro-
centov nej za nūc, tak ka
voda mimo teče. Kelko je s
toga istina? Pa rejsan do
znauvič vōkopali te linije?*

»Tau smo mi tō čūli pa smo
pitali vodstvo firme, ka oni
na tau povejo. Oni so tau
tajili, pa so obečali, ka s
moderno škerjov – kak
eden röntgen – cejlo delo
skauz preglednejo. Pa tau
nas nede nika koštalo.»

• *Tau je malo tū čudno, ka
so na srejdī v vesi – poleg
cerkve, pauleg zidine sa-
mouprave, pauleg kultur-
noga doma, pauleg nister-
ni hiš – naprajli eden takši*

*objekt, šteri de iz nižeše
ležeči talov vesi prejk zdigo
na višeše odpadno vodo.
Pravijo, ka je tau nej pa-
metno pa de tuj vonjila.*

Kak ste leko tau dopūstili?
»Pri izvedbi investicije smo
mi dosta nej mogli vcuj gu-
čati. Ki je plan delo za kana-
lizacijo, je povedo, ka se ta
objekt samo na tauj mesti
leko napravi. Ka je tau tak
visko mesto, gde leko vūpa,
ka gravitacija svoje opravi.
Tau tū pravijo, ka prej tū
nikše vonjila nede, prej raz-
lični aparati občuvajo oko-
lico.»

• *V vesi kelko so mogli pla-
čati lidge za kanalizacijo?*
»Gda smo oprvin organizi-
rali projekt pa smo lūdi
prosili, da bi oni tū vcuj dali
svoj tau, od vsakšoga fun-
toša smo prosili 80 gezero
forintov. S tistoga so nazaj
dobili 12.500 forintov. Etak
so tej lidge, ki so se najopr-
vin pridružili vseküp pla-
čali 67.500 forintov. Gda se
je izgradnja začnila, te so
ustanovili združenje (társu-
lás) pa te je vsakši, steri je v
prvom kraugi nej plačo, mo-
go nut plačati, ka se dostaja.
Depa nej telko kak najopr-
vin, skurok gnauk telko,
120 gezero forintov. Pa tak
je tau tū nej drago, zatok ka
po rosagi povprečno za tak-
šo investicijo 250 gezero fo-
rintov prosijo. Razliko je
samouprava nase vzela. No,
lūdi de eške zatok tau več

koštalo, ka so cevi samo do
funtoša pripelane.»

• *Na začetki smo pravli,
ka ves kakšo infrastruk-
turo ma, pa smo ugotovili,*

*ka je nej slaba. Od potaj
sma pa nej gučali, stere so
– ranč za te gradnje volo –
katastrofalne. Tak glavna
poštija, kak v vesi druge
poti. Gda de tomi konec, pa
sto te poti vred vzeme?*

»Gda se gradnja dokonča,
vsakšo paut morajo vred
vzeti. Tau pa tau zneme-
nūje, ka tak, ka so je najšli.
Od vse mamo film, tak ka
nišče ne more baukše, lepše
poti želeti, kak so bile. Štera
paut je bila asfaltirana, tisto
morajo asfaltirati, štera nej,
tisto samo vred vzeti.»

• *Nistarni v vesi od toga tū
gučijo, ka bi v vesi plin
(gáz) tū dobro bilau nul
potegniti. Tak vejmo, ka je
tau toga ipa irealno misliti.
Ka ti na tau povejš?*

»Na tau smo pred tau inve-
sticijo tū mislili pa smo opi-
tali lūdi. Pa te je samo 15
procentov lūdi tak prajlo, ka
bi radi meli plin. Tak je pa
tau nikak nej mogoče, eške
premišlavati nej. Sploj pa
gnes, gda je plin vsakši den
dragsi. Mi smo pa na srejdī
gauske.»

*Poslovim se od županje, ki
je meni dostakaj pravla, ka
planirajo tadala, samo ka
od toga drgauč.*

Irena Barber

Pogovor pri glaži vina

Gda v Būdinci pri obnovljeni kapejli stanem pa kaulak po vesi gledam, te vzemem vpamet, ka se je dosta vse tū že spremenilo. Asfaltirano cesto majo proti nogometnomi igrišču, kapejlo so obnovili. Če se pa iz Markovec pripelamo, na levo je niša mlaka. Kak etak zmišlavam, na pamet mi pride nika. Vejpa že več lejt sam nej odo dja tū, nej tak kak gnauk

svejta. Nej bijo taši keden, ka bi se nej zglašo tū pri spoznancaj.

«Kak tau, ka je tau zdaj že vse tazeastalo,» zmišlavam tādala. «Tisti »capaši«, ka smo je nūcali, so ešče itak za nūc. Te pa zaka ne odimo? Vejn zato, ka se je na Verici odpro mejni prehod? Gda smo samo prej Bajansenye leko šli, te smo ešče nūcali »krač-

še« pauti, dapa zdaj več nej. Prejk Verice se leko z autonoma pelamo, po »capaši« pa nej. Lejpi časi so bili. Vsakši je tau računo, ka je vrejdo kūpiti. »Prineste melo, krū pa pivo,« so nam prajli, nafta je že tam v škednji. Pri »menjavi« smo vsigdar malo dolaseli pa smo pripovedjali. Zdaj sam pa več tri, štiri lejta nej odo po tauj krajini.»

Kak smo čakali pa vūpali, ka se meja med Būdinci in Andovci odpre. Zato, ka je pri nas paut že skur kreda bila. Dapa glavači so si tau ovak vōzmislili. Dvej vesi sta pa ostale kak dva srmaka. Dvej vesi, steri nejmata nej bauto nej krčmau. Če bi se te meja odprla, te bi tau zato dosta vse spremenilo. Pri kapejli eden stari kostanj stoji, leko je že vejn petstau lejt star. Do teja

mau se je držo, dapa letos se je eden ras že dolavtrgno. Prvin, gda je ešče nej bilau tak vse vkūpzaraštjeno, smo iz Andovec vsigdar te kostanj gledali. »Vidite, tisti kostanj je že na Slaskom,« so nam šegau meli prajti starejši.

Kak gledam kauli po vesi, vidim, ka nej daleč od mene nekak okapa. Gda skrajaj pridem, te vidim, ka so tau

Lajnsčekova Marija so veseli, če je sto gorzišče.

Lajnsčekova Marija. Kelkokrat smo se stavili pri nijl! Gda so me zaglednili, so že audalič kričali: »Jaj, koga pa vidim! Že več lejt sam te nej vidla.« Motiko taličijo, vō iz ograca staupijo pa se paščijo proti meni. Včasini mi rokau ščejo dati, dapa kak go zdi-gnejo, vpamet vzemajo, ka je blatna. Brž go nazaj potegnejo, dapa dja sam jim go že prijō. »Njajte samo, tau nikanej grdo, tau je samo zemla,« njim pravim.

• *Ka delate v ograci?*

»Te česnak, ka je tū na okrajma, sam že djeseni posejala. Zato, ka je česnak rani dober, vejš. Tam na drugom talu pa dva reda lūka sam posadila. Zdaj pa te šiptje malo vōokapam, zato ka so lani strašno lejpe bile. Vidiš, kak sam grda, zato ka dja vsigdar nika delam kauli rama.

Dja ne morem tau, ka bi samo znautra v rama sejdlā. Leko bi, zato ka se meni nej mujs s tejm mantrati, dapa zato ka človek doma pripauva, tisto je najbaukšo. Vō na okno mo gledala cejli den? Te me vrag vzeme. Vsakšo leto petdeset glažov bubrik taskladem na zimau. Istino, zdaj več zato tak ne ladam kak gnauksvejta. Prvin gda sam še ladala, tak sam delala, ka sam vse stejla vtrgniti. Zdaj pa poznam že tau v rokej pa v nogaj. Rokau kumaj zdignem više glave. Dapa ka tū vanej na dvauri stojiva, poj malo notra v kūnjo.»

• *Nejnam časa.*

»Tašo nega, ka nejmaš časa,« me primejo za roke pa me vlečejo. »Sedi si dola k stali, včasini ti prinesem vino. Tau pravijo, ka je tau najbaukšo vino. Chardonay se zove. Sin mi ga je prineso iz Lendave.«

Glaž vine predme dejejo pa si oni tō dolasedejo. »Na, zdaj že leko pripovedjā,« se smejejo.

• *Gda so obnovljali kapejlo? je pitam.*

»Tauma že vejn dvej ali tri lejta.«

• *Tak dugo sam že nej odo tū pri vas?*

»Vidiš, kak dugo si me že nej pogledno. Dapa dja zato tvoje članke, ka za Porabje pišeš, vse tapreštem. Zato vej, ka se dogaja pri vas.«

• *Sto je dau obnoviti kapejlo?*

»Zatau se je šalovski župan brigo. Zato, ka smo ga od drugim nazaj zvolili pa te je nam kapejlo dau obnoviti. Na cintori pa vežico dau naprajti, istino ka vodau pa elektriko še nejmano, pa tau bi tō spoj potrebno bilau.«

• *Ka je nauvoga v Būdinci?*

»Nika dosta ti ne vej, prajti. Divjačina vse nanikoj deje. Tašo še nikdar nej bilau kak lani. Jelen mi je že v ogradec prišo. Dočas, ka je pri

sausedi bila kukarca, dočas sam mer mejla, dapa kak so go dolapobrali, potistim se je vrag skazo. Dja nikam trno nedem, bola sam doma.«

• *Zaka ne pridete malo prejk v Andovce? Pet minut pa ste že tam.*

»Ah, dja se ne potjism. Če me vaši zgrabijo, te mo pa ešče štraf mogla plačati. Istino, s tašo staro babov, kak sam dja, dosta vse ne morejo naprajti. Prvin, gda se je meja odpirala za kakšen den, sam večkrat prejkūšla,

• *Eden Peštar.*

»Te je pri vas ranč tak kak pri nas. Te stare iže vse tijnice dolaspokipūjejo. Zaman, po vasaj nega pejnaz. Kak bi bilau, če mladina ranč službe nejma. Za pavra biti je pa srmāško. Prvin je zato baukše bilau kak zdaj. Te, ka si pripauvo, si leko audo, zdaj je več nej tak. Telko je zdaj pomauč, ka država dāva socialno podporo tistim, steri so na tau prisiljeni. Hvala baugi, dja telko mam, kelko meni trbej, pa za dobre lidi vsigdar mam pri rami gesti

dapa zdaj, ka je zaprejta, zdaj več ne odim.

Bola tau guči, ka je kaj nauvoga pri vas v Andovci?»

• *Nika vam ne vej, prajti nauvoga.*

»Ka je s Svecino Mariškov pa z Klošin Marišom. Nej so ba težne?»

• *Dja tak vej, ka nej. Svecina Mariška so se v Varaš spakivali, ram so pa odali.*

»Sto ga je dola kūpo?

pa piti.«

• *Če se za dvej leti meja odpre, te zato malo pridete prejk v Andovce, nej?*

»Pa vejš, ka mo ūšla, zaka bi pa nej ūšla. Dja dosta spoznancov pa žlate mam prejk meja. Če za drugo nej, te samo telko, ka pripovedjat malo. Tak dugo smo bili vkrajzaprejti eden od drugoga.«

K. Holec

Dušan Mukič Pokapanje

bejle srajce črni gvanti
črna vrana bejli golaub
odišla si počivaj v mēri
s pesmov djemlen zdaj slobaud

črne srajce bejli gvanti
bejla vrana črni golaub
odišla si počivaj v mēri
vse odišlo je z vodauv

OBISK NA MADŽARSKEM

Vsredo, 30. 03. 2005, smo si pred tem že prebranimi knjigami za Zamejsko bralno značko zagotovili ekskurzijo v slovensko Prekmurje in jugozahodni del Madžarske, tj. v Porabje. Kljub že zelo zgodnjemu odhodu (06.00) in poznemu prihodu (20.00) ter zelo utrujajoči vožnji z avtobusom pa mi ni bilo niti

in da bodo še čim dlje časa ohranjali slovenski jezik na Madžarskem.

Žan Longo
OŠ Vodmat

Ob 6. uri zjutraj smo se zbrali v ljubljanskem Tivoliju. To je bil zagotovo eden najbolj zanimivih trenutkov tega dne-

sto, tako da smo ga spoznali tudi nekoliko podrobneje. Vsak od nas si je kupil vsaj en spominek.

Naša zadnja postaja je bil Babičev mlin na Muri v Veržeju. Malo počitka, ogled, kaj smo kupili in odpeljali smo se nazaj proti Ljubljani.

Klemen Černak
OŠ Vodmat

Zgodaj zjutraj smo se iz Ljubljane odpravili proti Madžarski, natančneje proti Porabju v Monošter. V nekaj urah s postanki smo bili na Madžarskem. Prej smo se še ustavili v Bakovcih, kjer smo si ogledali Osnovno šolo Bakovci in kjer se je naši ekskurziji priključil tudi ravnatelj te šole. Na Madžarskem smo si ogledali zelo veliko. Najprej smo si ogledali vasi Gornji Senik in Dolnji Senik, Slovensko ves ter kmalu nato še Monošter. Ustavili smo se v vasi Gornji Senik ter si ogledali narodnostno osnovno šolo. Te vasi so zelo lepe in njihovi prebivalci so nas tople sprejeli. V Monoštru smo se najprej ustavili v Slovenskem domu, kjer smo si ogledali kratek film o Porabju, nakar nam je gospa Marijana Sukič razložila še nekaj stvari o Porabju. Bilo je tudi nekaj smešnih in zanimivih dogodkov. Dom ima tudi svojo restavracijo in tam smo poskusili »prekmursko gibanico«. Nato smo si v Monoštru še ogledali baročno cerkev ter Muzej Avgusta Pavla. Po vseh ogledih smo imeli v Monoštru eno uro prostega časa. Monošter smo si ogledali bolj podrobno, in čeprav je majhen, je zelo zanimivo mesto. Po vseh ogledih smo prestopili mejo ter se ustavili v Murski Soboti, kjer smo si ogledali grad ter spomenik, posvečen osvoboditvi Prekmurja. Pot nas je nato vodila do Babičevega mлина na Muri v Veržeju. Ekskurzija je bila zame zelo zanimiva in poučna ter nekajkrat tudi smešna. Na ekskurziji smo spoznali tudi nekaj novih ljudi. Hvala vsem Porabskim Slo-

volci za nas! Bilo je zelo dobro!

Miha Stepan
OŠ Vodmat

deh in običajih. Na koncu pa nas je čakalo prijetno presenečenje - ročno izdelana rožica za vsakogar. Počutila sem se zelo lepo, ker nas je

Udeleženci izleta pred OŠ Bakovci

najmanj žal, da sem se udeležil te zanimive ekskurzije.

Po prehodu čez slovensko-madžarsko mejo se je zelo kmalu opazila razlika v infrastrukturi in ostalih materialnih stvareh. Ob ogledu narodnostne osnovne šole na Gornjem Seniku smo doživeli podobno obliko šolske infrastrukture kot v naših krajih pred nekaj desetletji. Ob tem pa se mi je zelo zelo togo, kajti še tistih nekaj slovenskih otrok, kar jih je v Porabju, ima tako slabe pogoje za šolanje, vendar pa menim, da s trdim delom lahko dosežejo vse. Kasneje smo si ogledali tudi Slovenski dom v Monoštru. Predstavili so nam svoje delo na področju ohranjanja slovenske kulture, običajev in šolanja v Porabju. Po krajši predstavitvi Monoštra in prosti urici pa smo že zapustili Madžarsko.

Moji vtisi o Porabju so bili kljub prvotnim, drugačnim zelo dobri. Rad bi pohvalil predvsem vse ljudi, ki se na kakršen koli način trudijo, da bi ohranili slovensko kulturo in običaje na Madžarskem, ter upam, da ne bodo obupali

va. To se je lepo videlo po zaspanih obrazih, seveda tudi jaz nisem bil izjema.

Ko smo se vsi zbrali, smo se odpravili na dolgo pot proti Madžarski. Naš prvi postanek čez mejo je bila narodnostna osnovna šola na Gornjem Seniku. Šola je na prvi pogled zelo velika, kar tudi je, ampak šteje le 60 učencev. Naša naslednja postaja je bila Slovenski kulturni in informativni center Porabskih Slovencev v Monoštru. Tam smo iz filma izvedeli precej novega o življenju Porabskih Slovencev, ogledali smo si primer domače obrti izdelave papirnatih rožic ter tudi radijsko postajo, ki jo imajo Porabski Slovenci. Ta postanek je bil najbolj poučen, vsaj kar se tiče življenja tamkajšnjih Slovencev. Naprej smo se odpeljali do prelepe baročne cerkve, ki nam jo je podrobneje predstavila gospa Marijana Sukič, kot tudi center Porabskih Slovencev. Ogledali smo si tudi muzej Avgusta Pavla. V njem so razstavljeni predmeti, ki so jih dobili od tamkajšnjih ljudi. V eni uri prostega časa smo prehodili skoraj celo me-

Med izdelovanjem papirnatih cvetlic v Slovenskem domu v Monoštru

V hotelu Lipa mi je bilo zelo všeč, ker so nas gostoljubno sprejeli in na koncu pogostili še z gibanico. Pred jedjo pa smo si ogledali še izčrpan predstavitev o vaseh, lju-

tudi tamkajšnje osebe sprejelo izjemno tople.

Eva Zibler, 8.c-razred
OŠ Vodmat

IZLET V PORABJE

Navsezgodaj že zjutraj smo v sončni vzhod se odpeljali, da Slovence na Madžarskem čez mejo bi obiskali.

Na Gornjem Seniku smo zares se ustavili in veselo pričakujoči obmejno šolo pozdravili.

Tudi slovenščino v njej se učijo, priznamo - prav dobro zares jo že govorijo.

Naše slovenske jedi smo spoznali, želimo si, da večkrat odslej bi se z vami srečevali!

Muzej v Monoštru zgodovinsko modro pove, kako v teh krajih skozi stoletja so živeli ljudje.

Priznamo, kar malo zabolelo nas je v srce, ko v njem v madžarskem jeziku napisali so le!

Pa veste, kaj?

Porabje in tamkajšnji ljudje niso več daleč,

saj se odslej prepletajo v naših spominih kot del naše, domače zemlje.

Učenci iz OŠ Toneta Čufarja iz Ljubljane

Mlašči guči pri Malom potoki

Mala ves se zača tam, gde nut v njou priteče Mali potok. Že od negda so se tam špilali mali lidge iz Male vesi. Na, tam so se lejta pa lejta špilali mlajši iz Male vesi. Eške gnesden je tak. Tě Mali potok, vse tiste drejve kouli njega, raki in ribe v njem so čüle čūda mlašečoga pogučavanja in tou eške itak poslušajo.

ZLATA RIBICA

Sto pa si je nej v mlašči lej-taj želo, ka bi se njemi zgo-dila kakšna čūda? Velka ali mala, vseedno. Na, pa ranč tak je z ništernimi mlajšimi iz Male vesi pri Malom poto-ki pod Velkim bregom. Sed-li so eden den na lesenom mousti, steroga so že gnouk davnik gor postavili od nji-hovi dejdekov dejdeki. Sed-li so, majūtali z nogami više vode pa se pogučavali. Vse-fe njim je odlo po glavaj.

- Ka pa če se zdaj vō iz vode pokaže rouka od vodenoga deda pa steroga od nas nut v vodou potegne, - je migalo maloga Tonija.

- Leko pa zača vō iz vode spejvati bejla žena, - si je brodila nika vcejlak drugo-ga Vera. - Pa nas tak zvōrči, ka mo šli za njou nut v vo-dou. Po tistom nas doma več niške nede vido.

- Ali pa nas vcejlak bejle na-redi dūša staroga mlinara, - se je Feri spoumno na pri-povejdanje od staroga mli-na, stere njem je gučo njeg-vi dejdek.

Samo mala Rožika si je nej brodila nika takšoga stra-šnoga. Mala Rožika vsigdar iške, ka bi leko bilou najbo-ukše pa najbolje veselo. Zato so se njoj takši guči od dū-hov nikak nej vidli.

- Vej pa dole se stavite, ka pa postršivute sami sebe, - se je zato zglasila za eden čas. - Ge vej m za nika vcej-

lak drugoga, ka bi leko ži-velo v potoki. Si leko bro-dite, ka bi bilou, če bi zgrabili zlato ribico?

- Zlato ribico, - je ostano z oprejtimi lampami Djoužek.

- Ja, zlato ribico, - ga je po-glednila in začala tumačiti od tej čūde.

Po njoj v vsikšom potoki živē ena zlata ribica, bar tak je čūla. Takša mala riba zlate farbe leko naredi najvekše čūde. Dapa nej sama rada ali pa sama od sebe. Ka do toga pride, jo mora nekaj zgra-biti. Tou pa se zgodi trno na rejdkji, pravijo, ka na vsikši stou lejt. Na, pa po tistom, gda jo stoj zgrabi, ga zlata ribica nemilo prosi, naj jo pisti nazaj v vodou. Če tou naredi, njemi spuni, ka si ti-si človek želej. Spuni njemi tri takša zelenja, edni pa pravijo, ka samo edno, ka lidge ne smejmo biti pe-rouvni.

- Ge si tō brodim, ka samo edno, vej pa tri je dun pre-več, - je zgotouvila mala Rožika.

Edni od mlajšov so se njoj smejali, drugi pa njoj skur vōrvali. Kakoli že, večer, gda so v postelaj bili, si je vsikši brodo po svoje. Vsikši od nji je zgrabo zlato ribico pa je njoj povedo, ka si želej od nje. Feri si je želo, ka bi se njemi nika nej trbelo včiti, pa bi vseeno v šouli vse vedo. Mali Toni si je želo, ka bi njemi zlata ribica priča-rala eden vcejlak novui auto. Najbou kakši Ferari, bi njoj pravo. Vero je migalo,

ka bi odišla v Hollywood. Bo-ris iz Lublane bi si želo, ka bi bila Mala ves z njegovim dej-dekom v Lublani. Djožek je že skur v senjaj zlato ribico proso, naj se njemi v žitki vse spuni, ka de si želo. Mala Rožika pa si je želejla, ka niške drugi ne zgrabi zlate ribice zvūn nje. Lujzek bi njoj zapovedo, ka se njemi mora pistiti, ka jo leko vsikši den zgrabi. Boug moj, ka vse bi si leko želo. Po tistom njoj že vōovadi, ka bi škela od nje.

Ta nouč, puna zlati ribic v mlašči glavaj, je minoula. Trbelo je iti v šoulo. Mlajši so se s turbami na ramaj pa v rokaj srečali ranč na starom lesenom mousti. Tak malo so se stavili in gledali nut v vodou.

- Trno me miga, kak bi se pogučo z zlato ribico. Vej pa ribe ne vejo gučati, - si je na glas zbrodo mali Toni.

- Vej je pa tou takša riba, ka dela čūde. Zato dun vej gu-čati, kak gučimo mi lidge, - se je Feri malo bole razmo v čūde iz potoka.

- Dapa najboukše de, ka jo zgrabimo, pa mo po tistom vidli, - je pravo Djoužek, ka je že sila bila biti v šouli.

- Samo si vi broдите, ka jo zgrabite. Una de samo mo-ja pa od nikšnoga drugoga nej, - si je brodila mala Rožika in slejdnja odišla z moustu ta prouti šouli.

Miki Roš

Uspeh števanovskih osno-vnošolcev v Monošt-ru na tekmoivanju v namiznem tenisu

Pred kakimi petimi leti sem pisal zadnjič o uspehu števa-novskih dečkov in deklic, ki so takrat osvojili skoraj vse kolajne v namiznem tenisu na monoštorskem regional-nem tekmoivanju. Od takrat se je marsikaj spremenilo. Fantje in deklice, ki so tak-rat s srcem in dušo igrali ping-pong, so dandanes že na srednjih ali celo na vi-

sno začeli čisto na novo, kot takrat v starih zlatih časih. To sem točno vedel, da takih učencev, kot sta bila dva Norberta Dončeca, ki sta bi-la zaporedoma v vseh štirih letih zmagovalca, ne bom imel nikoli več. Lahko pa po-skusimo s spretnejšimi dek-licami - sem si mislil. Zelo veliko smo trenirali, tu-di med odmori je večina

Zmagovalci v telovadnici OŠ Števanovci

sokih šolah, nekateri se kot delavci spominjajo na lepa skupna doživetja. Nova ge-neracija se ne ukvarja toliko s športom, ker jih zanima tehnika najnovejših časov, predvsem računalniške igre. Z velikim presenečenjem smo prebirali pismo, ki je prišlo januarja iz Monoštra. Gabor Kozma, učitelj mate-matike, informatike in tele-sne vzgoje, nas je - kot dob-re, stare znanje - povabil na okrožno tekmoivanje v namiznem tenisu, ki naj bi bilo v OŠ Jánosa Aranya. Z veseljem smo se odzvali pristrčnemu vabilu. Preds-tavniki nove generacije so si najprej ogledali pohvalne listine, ki so jih dobili nji-hovi „predniki“, nato sem jim narisal, kako izgledajo lopar, miza, mreža in žogica za namizni tenis. Potem

igralcev kolovratila okrog mize.

In pogledjte sliko! Konec koncev nam je spet uspelo. Tekmoivanje, ki je bilo 4. marca, se je udeležilo 12 učencev iz števanovske šole. Izmed njih sta dve (Kri-stina Takač, 5. r. in Žanett Supper, 8. r.) priborili zlato, dva (Judita Dončec in Gergő Ropoš, 5. r.) srebrno in dve učenki (Bernardka Domjan, 6. r. in Beatriks Slemmer, 8. r.) bronasto medaljo. Lep uspeh, kajne. Oglejte si zma-govalce na njihovem „de-lovnem mestu“. Želim jim veliko uspeha v bodočno-sti, samo tako naprej z loparji za zdravje in kolajne!

Laci Domjan
„pooblaščen
trener“

Jana Krajnc

V najtežjih trenutkih izreci besedo MATT in lažje ti bo.

STO JE NAJBAUGŠI SLOVENSKI KÜJAR...

...mo leko vidli na Porabskom dnevi, steroga pripravla Slovenska zveza **29. majuša** na športnom igrišču v Slovenskoj vesi.

Damo na znanje, ka se leko zglasite, steri radi primete tjauko v roke, na tekmo vanje v küjanji. Vsakši küjar leko ma dva pomaučnika, etak do tričlanske ekipe tekmovala (versenyeznek) med seov. Vsakša ekipa od nas, organizatora dobi govedino, vse začimbe (fűszerek), vcuj valaun k küjanji govejoga golaža pa sama mora prinesiti. Ranč tak posauda, bograč, drva, se pravi vse, ka je potrejbno vcuj. Küjare s svojimi pomaučniki čakamo na 9. vöro na športno igrišče v Slovenskoj vesi.

Glasi se leko, sto ma volo, sto bi rad pokazao svojo znaje v küjanji. Leko so mladi, leko so starejši, leko so ženske, leko so Slovenci s toga kraja pa drugoga kraja granice. Preveč bi bili radi, če bi te den tjauko vzeli v roke tisti Slovenci tü, steri živejo zvöjn Porabja, v Budimpešti, Somboteli ali Mosonmagyórvári. Čakamo vas, steri uživate v küjanji pa radi dobro getje tü!

Prosimo lepau, zglaste se **najkasneje do 10. majuša** na telefonski številki Slovenske zveze (00 386 94) 380 208 ali (00 386 94) 552 596. Hvala lejpa!

Vse druge informacije vam ške pri cajti damo na znanje.

Klara Fodor
sekretarka

NIKA ZA SMEJ...

Takšo tü geste

Mici v Varaši v ednoj fabriki v pisarni dela. Fejst prejd-njoga ma, etak go je šef eden den v Lipo pozvau na večerjo. Gda si sedeta pa jedilni list gledata, šef etak pravi Micini: »Ranč ne vejim, ka naj bi proso v etakšoj fanjskoj restavraciji.«

Mici pa: »Ge tak mislim, ka najbaukše bau, če rešilce (mentők) pozoveš. Vidim, ka moj mauž prauto nama dé.«

Etak je že cejlak ovak

Šanji je etognauk na tau gor prišo, ka je njegvi dober padaš Viktor nej pošteni človek. Kumaj čaka, naj se sreča z Viktorom, ka ma dobro vözguči. En den Viktor prauto njema stapa. Šanji pa zdaj v čemeraj grdau vözguči Viktori vse, ka ga teži. Na drugi den je tak prišlo, ka sta pa vküp priletejla pa te več Šanji nej tak čemeran biu pa etak pravo njemi: »Vejš, Viktor, ne boj čemeran, ka sam ti včara tak grdau vözgučo pa sam ti pravo, ka si eden sledjen človek. Vejš, nej sam te sto s

tejm zbantüvati, samo sam vöpovedo, ka je pravica.« Viktor pa zdaj etak pravi: »Na, vidiš Šanji! Tau je že cejlak drugo. Njaj vrugi tau, več ranč od toga nigdar nika ne gučiva.«

On je pa ja gavaler

Ivan je od toga hirešan, ka strašno špara. Etognauk je pa tak prišlo, ka je v ednom hoteli do zranka mulatnivo. Gda je plačüvo, ka je potrošo, gnauk se je samo doj prigno pa fejst nika isko. Kölnar ga je pito: »Gospaud, leko ka kaj iščete?«

Ivan pa: »Tak je, iščem, 10 gezero forintov, ka mi je pod sto spadno. Nikak te pejnaz ne vidim, depa vi več cajta mate. Če ga najdete, te je polonja vaš, če pa nej, te je cejli leko vaš.«

Lübezen

Pištak pa Francek sta dob-riva padaša. Etognauk sta se srečala pa je te Pištak etak pravo Franceki: »Ti, Francek, si čüjo, ka je naja padaš Peter zaročo Olgo? Prej go je samo gnauk vido pa se je že zalübo.«

Francek je pa zdaj etak pravo: »Ti, nej je cejlak tak Peter se je te zalübo v Olgo gda sta se od drugin srečala. Tau je tak bilau, ka gda sta se oprvin srečala, te je ešče Peter nej vedo, ka je Olga strašno bogata.«

I.B.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:
porabje@mail.datanet.hu

ISSN 1218-7062

Tisk:
SOBOŠKA TISKARNA
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Navaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Uroda RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

